Sündivus väljaspool abielu. Sündivust väljaspool abielu ei ole teadusemehed pidanud rahvaelu normaalseks nähtuseks. Seda on ühendatud kõlbla elu languse või tõusuga ja vaadatud sellele kui „hirmsale viletsusele". Nii moraalistatistikud Oettingen, Hausner, Vappäus, meditsiinistatistik Oesterlen j. t. Peamiselt vahest sel põhjusel on ka Tartus sündivust väljaspool abielu hästi silmas peetud. F. Huebneri ja O. Grosseti väljaarvamise järele sündis väljaspool abielu lapsi nende poolt vaadeldud ajajärkudel 1834.—1859. ja 1860.—1881. a. järgmiselt:

	Huebneri järele	Grosseti järele
Eesti linnakogudustes	28,90 %	15,69 %
Saksa „	4,71 %	4,86 %
Vene kogudustes	18,58 %	12,28 %
Kõigis kogudustes	19,62 %	12,26 %

O. Grosset jõuab otsusele, et Tartumaal ühes Tartu linnaga 1834.—1881. a. sündinud lastest 10,72% (neist linnas 14,79% ja maal 5,02%) sündis väljaspool abielu.

Tartu kohaliste koguduste andmetel, mida enam-vähem täpsateks tuleb pidada, oli Tartus 1910.—1923. a. sündivus ev.-luteri ja apostl.-õigeusulistes kogudustes, nagu seda esitab tabel lk. 688.

See tabel kinnitab A. v. Oettingeni, F. Huebneri, O. Grosseti ja teiste moraalistatistikute poolt kindlaks tehtud nähtust, et väljaspool abielu poisslapsi tütarlastest rohkem sünnib ja et üldise sündivuse langemisega ka väljaspool abielu sündivuses langemine ilmsiks tuleb. Aastad 1917, 1918 ja 1919 tõendavad selgesti seda. Käesolevast tabelist on välja jäänud sündivus rooma-katoliku, baptisti ja juudi kogudustes põhjusel, et viimased ei ole registreerinud sündimisi väljaspool abielu. Oluliselt ei muudaks see üldist pilti palju, kuna neis kogudustes sündinute arv on õige väike. Suhtearvuliselt saabuvad sündivuse kohta käsiteldavates kogudustes selle 14 aasta jooksul järgnevas tabelis järgmised resultaadid:

Sündivus Tartus 1910.—1923. a. protsentuaalselt.
Natalité en % % à Tartu en 1910—1923.

	Abielus De parents mariés			Väljaspool abielu De parents non mariés		
	Poissl. Garçons	Tütarl. Filles	Kokku En tout	Poissl. Garçons	Tütarl. Filles	Kokku En tout
Eesti ev.-luteri usu kogudustes . . Paroisses év.-luth. estoniennes	91,71	92,03	91,84	8,29	7,97	8,16
Saksa ev.-luteri usu kogudustes . . Paroisses év.-luth. allemandes	95,44	94,82	96,48	4,56	5,18	3,52
Apostl. õigeusu kogudustes . . . . Paroisses orth.-grecques	89,18	86,96	88,01	10,82	13,04	11,99
Kõigis neis kokku Total	92,86	91,67	91,55	7,14	8,33	8,45

Nagu eelpool nägime, näitas O. Grosset, et sündivus väljaspool abielu Tartus on langemas. Kui võrrelda andmeid esitatud tabeleis Huebneri ja Grosseti poolt toodutega, siis osutub sama tõsiasi. Langenud on ta viimaseiks aastaiks eesti ev.-luteri usu kogudustes 7,53%, saksa ev.-luteri usu kogudustes 1,34%, apostl.-õigeusu kogudustes 0,29% ja kõigis neis kokku 3,71% võrra võrreldes

Tartu, lk. 689